

staa, hvad Calvo mener her med denne Udtalelse, ikke at indskrænke sig til denne ene Sætning, men man maa tage hele det Stykke med, han her skriver, og med den højtærede Formands Tilslidelse skal jeg anføre det. Altsaa, efter at have fremført den Udtalelse om, at en neutral Stats Mangel paa Evne til at værne om sine Rettigheder vilde ikke berettigede de krigsførende Magter til at krænke dens Territorium, fortsætter han: „Deres Troppers Indmarch i eller Gennemmarch igennem det neutrale Territorium, kort sagt, Benyttelsen af det i Krigsførelsens Øjemed udgør under alle Omstændigheder en retsstridig Handling, en Krænkelse af Neutraliteten; men denne Krænkelse fra en af de kæmpende Parters Side fremkalder ved Kendsgerningernes Magt Repressalier fra den anden Side, der ikke kan lade sin Modstander alene nyde godt af en Fordel, som Omstændighederne gør tilgængelige for begge Parter. Hver af dem begaar ikke destomindre en Misbrug af Magten, imod hvilken alle Folk ere pligtige til at protestere, fordi den fremkalder alle Slags Sammenstød, afføder alvorlige Forviklinger og bidrager til at forlænge Krigen“. Derved faar Udtalelsen efter min Formening en helt anden Karakter, end naar kun den første Sætning alene gengives. Det er Professor Matzen, som har fremdraget den Udtalelse af Calvo. Professor Matzen har, formentlig paa Foranledning af Forsvarskommissionen, skrevet en Afhandling med Titelen: „Den neutrale Stats Forpligtelser som saadan“, og Professor Matzen supplerer denne Udtalelse af Calvo med følgende Ytringer: „Hvis man af de anførte Udtalelser vilde drage den Slutning, at Forsvar eller ikke Forsvar kommer ud paa et for os, da vi dog ikke med vor egen Magt kunne væge os mod henholdsvis Double- eller Triple-Alliancens eller England—Frankrigs eller Tysklands Angreb, saa maa jeg sondre mellem Forsvarets Beskaffenhed, idet jeg fastholder, at et Forsvar, der er saa svagt, at det ikke beskytter Landet mod at besættes i en Haandevending ved et første Anfald, og hvor derfor Muligheden er for, at hele Landets Besættelse kan være fuldendt i Dage, vil udsætte Danmark for i folkeretlig Henseende at blive stillet lige saa slet, som om det ikke havde noget Forsvar; thi de krigsførende Magter, som selvfølgelig kende vor Svaghed, ville ikke have videre Betænkelighed ved at behandle os i Lighed med Korea“.

Dermed, synes jeg, det er tilstrækkelig

godtgjort, at den fremsatte Udtalelse af Calvo ikke er noget Vidnesbyrd om Uenighed mellem Folkeretslærerne. Men der foreligger positive Udtalelser fra samme Forfatter, fra Calvo, om Pligterne til at værne sin Neutralitet. Han udtaler nemlig paa et Sted følgende: „Den neutrale Stat har Ret til med Vaaben at forsvare sin Neutralitet; den er endogsaa forpligtet til at gøre det“, og et andet Sted: „Et af de faste Principper i den internationale Ret er, at en neutral Stat ikke maa tillade, at Tropper, der tilhøre en krigsførende Magt, hos den finder et Udgangspunkt for sine Angreb, hvorved Fuldførelsen af dens militære Operationer lettes.“ Saa vidt Calvo, og det viser sig altsaa, at der ikke er nogen som helst Uenighed, saaledes som formodet og saaledes som antydnet af det ærede Medlem fra Middelfart, mellem de lærde, men at tværtimod Calvo ligesom de øvrige moderne folkeretlige Forfattere gaar ud fra, at et Folk ikke kan paabe- raabe sig sin Svaghed som Undskyldning for at undlade Modstand overfor et fjendtligt Angreb.

Der er en anden Forfatter, som jeg den Gang tillod mig at nævne; det er en Forfatter, som nyder megen Anseelse paa dette Omraade, og hvis meget omfangsrige Værk om Neutralitet og hvad dermed staar i Forbindelse har faaet en saadan Bedømmelse f. Eks. af Ærespræsidenten for Frankrigs Højesteret, Feraud-Géraud, som tillige er Medlem af Institutet for international Ret, at det er et Værk, som er „betydningsfuldt“ og „berømt“: det er Richard Kleen. Richard Kleen er ikke blot Videnskabsmand paa dette Omraade, men han er tillige Praktiker, idet han har udført diplomatiske Hverv for sit Fædreland og derfor altsaa ikke alene sidder inde med teoretisk, men ogsaa med praktisk Viden om disse Spørgsmaal. Hans Udtalelser maatte man derfor formentlig kunne tillægge særlig Vægt, og han fremfører om Neutralitetspligten følgende: „En neutral Stat maa ikke tillade en krigsførende Magt med en større eller mindre Del af sin Krigsmagt at besætte noget Punkt af det neutrale Landomraade, ikke heller med nogen større eller mindre Del af sin Flaade at tage Station paa det neutrale Søterritorium. Denne Regel er alt for tydelig til at behøve nogen yderligere Forklaring. Under Nutidens strengere Neutralitetsfordringer turde det være lige saa sjældent, at den overtrædes, som at den omtvistes“. Saaledes udtaler Richard Kleen sig, og et an-